

Helsemessig og sosial bærekraft ved boligområder

Hvorfor er det så viktig?

I tillegg presentasjon av de tre første kvalitetsprinsippene til Bygg 21

Tor Erik Danielsen,
overlege Arbeidstilsynet

Tre tilnærminger

1

opplevelser

ALLIESTHESIA -

BEHOVET FOR Å STIMULERE SANSENE

MANGEL PÅ SLIK STIMULI REDUSERER LIVSKVALITETEN

10 vanligste adjektiver i boligannonser på Finn.no

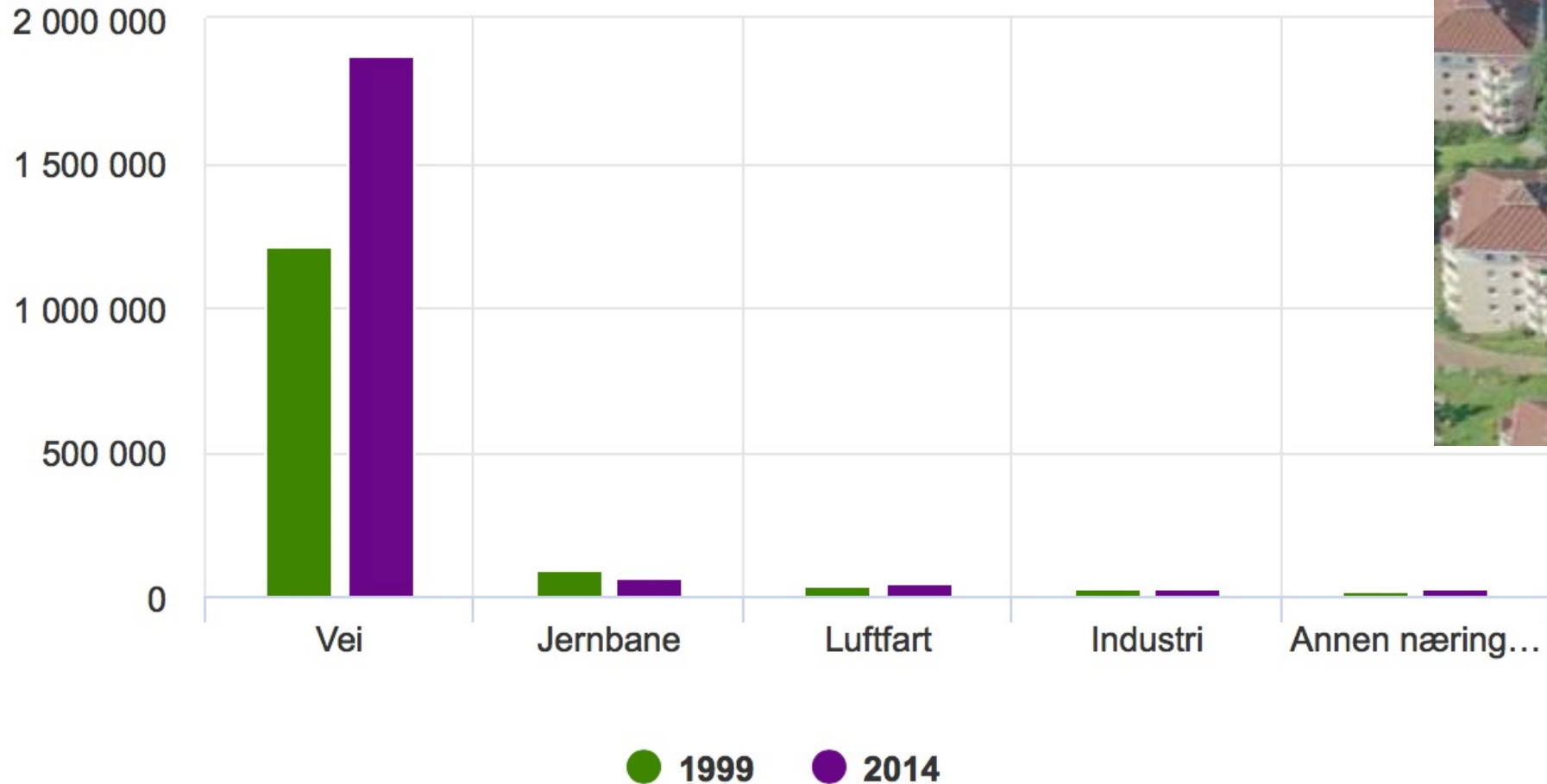
A word cloud of 10 common adjectives used in Norwegian real estate advertisements. The words are arranged in a roughly circular pattern. The largest word is 'Solrik' in green. Other large words include 'Barnevennlig' in blue, 'Stor' in blue, and 'Sentralt' in blue. Smaller words include 'Nyere' (with 'Ny' above it) in green, 'Lys' in black, 'Moderne' in blue, 'Innholdsrik' in green, and 'Romslig' in blue.

Barnevennlig
Solrik
Nyere^{Ny}
Lys
Moderne
Stor
Sentralt
Innholdsrik
Romslig

Kilder til støyplager i Norge

Figur 1. Antall støyutsatte over 55 dB(A)

Utsatte over 55 dB(A)

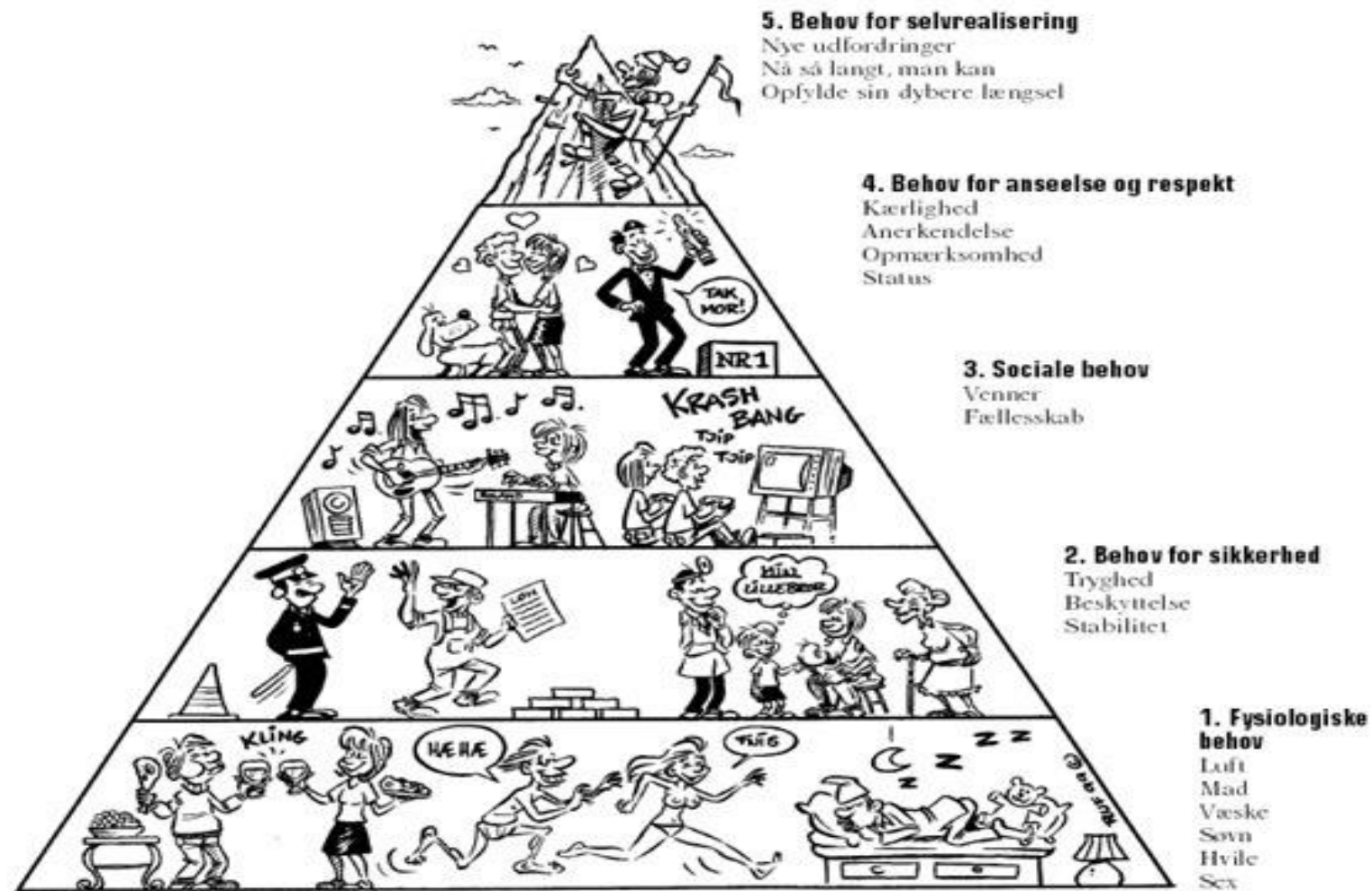

Psyk.avd Aabenraa, DK, foto: , Signe Find Larsen.

2

psykologi

Behovspyramide

Sosiale behov

- Boligområder er viktig arenaer for sosiale felleskap.
- *Har bostedet blitt for mye verdi og avkastning på bekostning av sosiale og velferdsmessige aspekter?*
 - *Om så er tilfelle – hvem vil bli skadelidende?*

Behov for anerkjennelse og respekt

- Hvor og hvordan vi bor og arbeider er med på å definere oss som individer og som medlemmer i våre felleskap.
- Gode områder, også for dem av oss som på ulike måter er sårbare som grupper eller individer, vil sikre velferd og verdighet i samfunnet.
- Gode bygg og områder skal kunne tilpasses individuelle behov.

Status og selvrealisering

- Bør kunne defineres av hver enkelt av oss (?)
- Kan være kvaliteter ved utsyn, plass rundt boligen, fellesfasiliteter, skoler/barnehager, teknologi, størrelse, alder på bygg
- Kan også føre til eksepsjonelle og kanskje vulgære uttrykk(!)

3

Lov/samfunn

Politisk perspektiv

- Et trygt bomiljø er en betingelse for et godt liv.
- Alle bør derfor sikres en bosted som tilfredsstillende deres behov.
- Bebyggelsen og uteområdene må utformes med god kvalitet og løsninger som fremmer helse, miljø, gode møteplasser, god tilgjengelighet og gjør hverdagen enkel for folk.

• Folkehelseloven (2012):

- prinsippet om å utjevne sosiale helseforskjeller,
- "helse i alt vi gjør" (Health in All Policies),
- bærekraftig utvikling,
- føre-var
- medvirkning.

WHO (verdens helseorganisasjon)

- **Health in All Policies** is an approach to public **policies** across sectors that systematically takes into account the **health** implications of decisions, seeks synergies, and avoids harmful **health** impacts, in order to improve population **health** and **health** equity.

WHO's helseprinsipper for boliger

publisert 1989

1. Beskyttelse mot smittsomme sykdommer
 - Mat, vann, kloakk, nok plass, ren luft
2. Beskyttelse mot skade, forgiftning og kroniske sykdommer
 - Sikkerhet, byggematerialer
3. Redusere psykologiske og sosiale stressfaktorer til et minimum.
4. Forbedringer i boligmiljøet
5. Sikre riktig bruk av boligen
 - Vedlikehold
6. Beskytte grupper med spesiell risiko
 - Gravide, barn, eldre, kronisk syke.

I 2018

- Punkt om bærekraft og miljøregnskap i tillegg?
- *Krav til energigjenvinning*
- *Tilrettelegging for karbonnøytrale liv*
- *Universal utforming*
 - *fysisk*
 - *luft*

Sykkelbølgen, RFS arkitekter

Kvalitetsprinsippene

opplevelser, psykologi, lov/samfunn

Områder som gir:

- Kontakt
 - Aktivitet
 - Opplevelser
 - Godt lys
 - Utsyn
 - God luft
 - Lite støy
-
- Sikkerhet
 - Tilgjengelighet

I tillegg?

- Komfort
- Skjønnhet
- Design
- Stillhet, hvile, rekreasjon

o, Aspelin Ramm

Nansenparken Fornebu, Bjørbeek og Lindheim Landskapsarkitekter

1

KONTAKT,
AKTIVITET OG OPPLEVELSER

2

GODE LYSFORHOLD OG UTSYN

3

GOD LUFTKVALITET OG LAV
STØYBELASTNING

10 KVALITETSPRINSIPPER

Gode bygg og områder:

1. Stimulerer til kontakt, aktivitet og opplevelser
2. Gir gode lysforhold og utsyn
3. Gir god luftkvalitet og lav støybelastning
4. Ivaretar sikkerhet
5. Ivaretar god tilgjengelighet til og på stedet
6. Har lang levetid
7. Gir smart utnyttelse av arealene
8. Utnytter energien godt
9. Er bygget med god ressursutnyttelse og lave klimagassutslipp
10. Gir lave drifts- og vedlikeholdskostnader